

DÉLMAGYARORSZÁG

78. évfolyam, 299. szám
1988. december 16., péntek

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

A szegedi tanács tárgyalta

A lakásgazdálkodás kérdései Elidegenítési tilalom a Belvárosban

Véget ért az év végi hajrá a szegedi tanács munkájában a tegnapi üléssel. Csatoránként olyan témát tárgyalt a testület, mint a város lakásgazdálkodása, az időszaki feladatok és a további teendők, valamint a lakosságot, a közvéleményt régóta foglalkoztató kérdést: az állami lakások megvásárlására vonatkozó rendelet módosítását. Mivel a két téma szorosan összefügg, ezért egy kalap alatt vitatta meg a testület.

Csonka István általános elnökhelyettes a többiek által szociológiai mélységűnek aposztrofált írásos előterjesztéshez kapcsolódó szóbeli kiegészítőjében elmondta, hogy az országos lakáskonceptió bevezetéséig hosszabb idő fog eltelni, ám az átmeneti időszakban sem szabad ölbe tett kézzel ülni, meg kell találni a szükséges feladatokat. Azt javasolta, hogy a vita során a tanács elképzelésekben, teendőkben három területre koncentráljon. Egyik a helyi tanácsi támogatás elosztásának módosítása (az első lakáshoz jutókat még inkább részesítsék előnyben); a másik az állami lakások visszaadása feltételeinek javítása, ezáltal a lakásmobilitás erősítése; harmadszor a műszaki előkészítés által az építési feltételek kedvezőbbé tétele.

A lakásellátási stratégia célja a következő évtized közepéig nem lehet más, mint a meglévő és az újonnan keletkező feszültségek enyhítése, a mennyiségi hiány csökkentése. A lépcsőzetes lakáshoz juttatás intézménye az elmúlt időszak-

ban nem érvényesült kellően. Hét évvel ezelőtt a lakásigénylők száma közel nyolc és fél ezer volt, jelenleg hat-ezer. Közülük lakással egyáltalán nem rendelkezik 5182, 40 százalékuk szociális tanácsi bérlakásra tart igényt. Csökkent a lakásépítések száma, ezen belül jelentősen az állami lakásépítés aránya.

A VII. ötéves tervben körülbelül 5700 lakás építhető fel. A lakásmobilitás intézményének működtetésével és a szociális lakásépítéssel a leginkább rászorulókat elhelyezése megoldható. A tanácsi támogatás elsődlegesen a pályakezdeket segíti. Fel kell készülni a lakáspolitikai átfogó korszerűsítésére, az új elveken működő lakásgazdálkodási rendszer kialakítására.

A lakáskérdés vitájában elsőként Hofgesang Péter kért szót. Elcsodálkozott azon, hogy a lakásgazdálkodásban az elmúlt időszakban elért eredmények ellenére még mindig 6 ezren szerepelnek az igénylők listáján. Felhívta a figyelmet a tanács felelősségére a döntésben, kétszer is meg kell gondolni például, hogy mely épületeket jelölik ki szanálásra. Felolvastott egy levelet, amelyet 12 lakó írt alá, tiltakozva az ellen, hogy a sugárutak mentén levő tanácsi lakások eladását megtiltsák. Tóth Csaba szociális tanácsi támogatásra változtatlanul rászorulnak azok is, akik többgenerációs otthonokat kívánnak teremteni, bár esetleg már 40–50 évesek. Halász Miklós megállapította, hogy sajnos az ott-

honteremtés ma már luxussá vált, minden olyan egyszerű megoldáson gondolkodni kell, amely a jelenlegi feszült helyzetet enyhíti. Ilyen lehetne például a bérlők házáinak létrehozása.

Gábor Erzsébet (megyei tanács) egyebek között arra világított rá, hogy a lakásigénylők fele egyedülálló és elképzelhető: egy részük csupán az önbiztosítás érdekében adta be kérelmét. Marschalek Gyula úgy vélte, nem egyértelmű az építési telkek értékesítésének rendszere. A városi KISZ-bizottság véleményét tolmácsolta Bereznai Gusztáv: a fiatalok az aránylag drágának tűnő garzonlakások mellett voksolnak. Ugyanis ez még elérhető számukra. Szerintük az állami lakásokat nem szabad elkötövevélni, kérik, tiltsák meg eladásukat. Támogatják lakásépítésben a kivitelezők közti egyenlőség elvét. A jogi és igazgatási bizottság szerint a tanács végrehajtott bizottsága mérlegeljen, hogy mely lakások idegeníthetők el — mondta Kovács Tamás.

Az OTP-s lakás- és a magánház-tulajdonosok tiltakozását hangoztatta Szócs Lajos; a tanácsi lakásokat neveltségek összegeként árusítják ki, mások az otthonteremtés érdekében jóval nagyobb terheket vesznek vállukra. Rácz Mihály arról szólt, hogy az állami támogatást a jövőben ne aprózzák el, Mendebara Rádó szerette volna tudni, hogy a jelenlegi lakásbérekből egy-

(Folytatás az 5. oldalon.)

Ülést tartott az MSZMP Központi Bizottsága

Grósz Károly elnöklétével csütörtökön összeült a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága. A tanácskozás kezdetén a párt főtitkára bejelentette: elhunyt Tömpe István, a Központi Bizottság tagja.

A Központi Bizottság tagjai egyperces néma felállással adóztak Tömpe István emlékének.

A testület ezután — a Politikai Bizottság javaslata alapján — döntött a tanácskozás napirendjéről:

1. Időszzerű politikai kérdések, előadó: Berez János;
2. Tájékoztató a terület- és településfejlesztés, valamint az építési, közlekedési, postai és távközlési ágazat egységes kormányzati irányításának kialakításáról: előadó: Németh Miklós.
3. Személyi kérdések.

Ezt követően Berez János tartotta meg előadói beszédét.

Berez János beszéde

— A mostani napirend jelentőségét az adja, hogy a Központi Bizottság döntése alapján áttekintsük, megnyirre egyértelmű, követhető és orientáló jellegű állásponttal rendelkezünk a szélesebb közvéleményt is foglalkoztató néhány fontos, időszzerű politikai kérdésben — kezdte előadói beszédét a Központi Bizottság titkára, hangsúlyozva: kizárólag a pártértekezlet, illetve a központi bizottsági ülések állásfoglalásai és az elhangzott előadói beszédek tekinthetők olyan elvi alapoknak, amelyeket a Központi Bizottság képviselhet, amelyek a párttagság számára is irányadóak az általunk követett politikai vonalról.

Az ezt értelmező, vagy más kérdéseket érintő egyes megnyilatkozások nem tekinthetők a párt vezető testületei hivatalos álláspontjához. Más területeken azonban a sokszínűségükben — esetenként egymásnak való ellentmondásukban is — természetes alkotórészeivé váltak az élénk politikai közéletnek.

A pártértekezlet, a Központi Bizottság, a Politikai Bizottság állásfoglalásai, az elhangzott előadói beszédek több kérdésben világosan rögzítik a párt felfogását. Nem állja meg a helyét az az általánosító vélemény, hogy lényeges ügyekben nincs képviselhető, érvényes álláspontunk. Kétségtelen azonban az is, hogy vannak fontos területek, amelyeken a magunk számára sem munkáltuk ki egyértelműen tisztázott részletekkel a hosszabb távon is képviselhető, a párttagságot, a politikai közvéleményt orientáló nézeteinket.

Kétségtelen, hogy könnyebb lenne a helyzetünk, ha korábban a tudományos, az elméleti, politikai munkát nem kötöttük volna meg azoknak a területeknek a kutatásában, amelyekre ma lépünk kell. Míg ható következményei vannak, hogy a politikai vitákat nem csak mellőztük, hanem még akkor is korlátoztuk, amikor az előttünk álló feladatok megoldásához nélkülözhetetlenek lettek volna. A helyzet ellentmondásos voltát mutatja, hogy a párt által támogatott, ösztönzött témákban és tudományterületeken, így a szociológiában, a politológiában, a jog- és a közgazda-

ságtudományban jelentős eredmények születtek, ezeket azonban a politikai irányítás többnyire mellőzte.

Beszédének további részében a párton belüli demokrácia kérdéseivel foglalkozott a Központi Bizottság titkára, majd újabb témakörre áttérve a Központi Bizottság titkára emlékeztetett: a pártértekezleten nagy hangsúlyt kapott a politikai intézményrendszer átfogó megújításának, és a szocialista értékek megőrzésének a szükségessége. Kétségtelen ugyanakkor, hogy az azóta eltelt időben a párt központi vezető testületének hivatalos dokumentumai viszonylag keveset foglalkoztak a kérdésekkel. A felgyorsuló politikai fejlődésünk velejárója a szocialista értékek megőrzése, változása, új értékek megjelenése és integrálási igénye.

Ezért is szükséges, hogy megfogalmazzunk, s. azzal összhangba hozzunk olyan kérdéseket is, mint például a tökéletesedési lehetőségei és korlátai. Övünk kell viszont a túlideologizálástól, leegyszerűsítéstől. Ez a folyamat gazdasági előrehaladásunk igényeinek megfelelően és a társadalom ellenőrzése alatt, a megszerzett tapasztalatok alapján teljességgel ki.

A magyar társadalom felfelfogását célul tűzve, a szocialista modellrel való szakítás igényével is fellépve, a különböző érdekek szabaddab kifejezési lehetőségeit keresve az utóbbi időben a párton kívül megszerzett országos realitást feltárni kívánó, alternatív javaslatokkal előálló szerveződések. Jellemző a kiütkeresési törekvések igen nagy szóródása, ami a nemzeti összefogás kialakítását is bonyolulttá teszi.

Várkonyi Péter az NSZK-ba látogat

Várkonyi Péter külügyminiszter az NSZK-beli Dél-Kelet-Európa Társaság meghívására december 16-án és 17-én látogatást tesz Bajorországban. „Magyarország hozzájárulása a kelet-nyugati együttműködéshez”

Egyidejűleg jelentkeznek az MSZMP vonalához közelebb álló, a párttal szemben tartózkodó, bizalmatlan, valamint a nem szocialista megoldásokat is valló irányzatok. Létrejöttük csak részben jelenti a párt kritikáját, mivel lényegüket tekintve objektíve adódnak a helyzetből, a társadalmi fejlődés természetes velejárói. E mozgalmak különböző súlyú képviselnek, meghatározó többségüket a magyar belpolitika reális tényezőjeként kell tekinteni.

Ezek az áramlatok ma még általában nem markánsak, legtöbbször mögött nem áll jelentős politikai, társadalmi erő. A jövőben azonban felerősödhetnek és folytathatják az intézményesülést. Erre az alkotmány és az egyesületi törvény, illetve a megszülető párttörvény alapján kerülhet sor.

A Politikai Bizottság megvitatta és a KB tagjainak, illetve a megyei pártbizottságoknak megküldte, nyilvánosan is ismertette azokat az elveket, amelyek a párttagokhoz, az alternatív csoportokhoz való viszonyára vonatkoznak. Ebben tükröződik az a szándék, miszerint a párt megfelelő elvi alapon nyitott és differenciált magatartást kíván tanúsítani e mozgalmakkal. Politikai hibát követnénk el, ha átmeneti helyzeteket, egy még kialakulatlan struktúrát tartósan tekintve saját rugalmas jövőbeni magatartásunk formálását és e kedvező társadalmi jelenség kibontakozását akadályoznánk meg, ennél merevebb állásfoglalással. Természetesen tartjuk azt is, hogy egy élénk belpolitikai életnek, a fejlődő politikai kultúrának a viták is velejárói, bár néha éppen azokban a közegekben viselik el nehezen az ellentmondást, ahol a vitát szorgalmazzák. A párt a szükséges esetekben, mindenképp a szocializmust, a törvényességet, a nemzetközi kötelezettségeket megkérdőjelező, sértő, vagy támadó nézetekkel szemben száll vitába.

Nem lebecsülve az újonnan alakult szerveződések jelentőségét, a Központi Bizottság ülésén is ki kell jelentenünk, hogy a társadalmi megújulásban alapvető szerepük van a szak-szervezeteknek, a Hazafias Népfrontnak, a KISZ-nek. Az új nemzeti összefogás, az új szövetségi politika megvalósításának igényét a

(Folytatás a 2. oldalon.)

Tiszteletbeli doktorrá avatták a nyugatnémet alkancellárt

Hans-Dietrich Genscher hazautazott Budapestről

Az NSZK abban érdekelt, hogy a magyar reformfolyamat a konszenzus jegyében, a stabilitás megőrzése mellett, a pluralitás megteremtése érdekében folytatódjék — hangoztatta csütörtökön Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet alkancellár, külügyminiszter, másfél napos hivatalos budapesti látogatásának befejeztével tartott nemzetközi sajtóértekezletén.

Genscher szerdán tárgyalt Várkonyi Péter külügyminiszterrel, valamint találkozott Grósz Károllyal, az MSZMP főtitkárával, Németh Miklós miniszterelnökkel és Szűrös Mátyással, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnökével. Csütörtök reggel munkareggelije volt Várkonyi Péterrel, majd találkozott a Magyarországi Németek Szövetségének vezetőivel.

Délelőtt az Eötvös Loránd Tudományegyetemen az egyetem tiszteletbeli doktorrá avatták Hans-Dietrich

Genschert. Az ünnepségen Földesi Tamás, az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának dékánja kiemelte a politikusi érdemeit a nemzetközi békés együttműködésben, az emberi jogok tiszteletben tartásának előmozdításában.

Genscher válaszbeszédében kifejtette: az NSZK politikájának szándéka egy olyan európai békerend megteremtése az Atlanti-óceántól az Urál-hegységig, amely lehetővé teszi a föld-rész népei számára, hogy békés versenyben élhessenek egymással. Szólt a kultúrának a demokratizálódási folyamatokban betöltött kiemelkedő szerepéről. Azzal a gondolattal összhangban, hogy a kulturális cserét az európai békepolitika támaszává kell tenni, Genscher felkínálta az Eötvös Loránd Tudományegyetemnek az Alexander von Humboldt Alapítvány egyéves ösztöndíját, egy társadalomtudomá-

nyokkal foglalkozó, fiatal tudós számára. Javasolta, hogy ezt az ösztöndíjat Bolyai-Gauss ösztöndíjnak nevezzék el.

Az Újságírószövetség székében tartott sajtóértekezletén Genscher elmondta: Budapesti tárgyalásain — 15 évvel a diplomáciai kapcsolatok felvétele után — alkalma volt megállapítani: a magyar-NSZK kapcsolatok példászerűen tekinthetők, két, különböző rendszerű és szövetséghez tartozó ország között.

A mostani megbeszéléseken az egyik fő téma volt az Európai Közösség fejlődésének jövője, és ennek hatása a kelet-nyugati kapcsolatokra. Bonn és Budapest egyaránt érdekelt abban, hogy az Európai Gazdasági Közösség és a KGST-országok közötti kapcsolatok jól fejlődjenek.

Hans-Dietrich Genscher és kísérete csütörtökön hazautazott Budapestről (MTI)